АТЫРАУ ОБЛЫСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ КЕҢЕСІ

ОБЩЕСТВЕННЫЙ СОВЕТ АТЫРАУСКОЙ ОБЛАСТИ

эл.почта: kogamdykkenes@bk.ru **тел: 7(7122)354578 Атырау қ.Әйтеке би көшесі, 77**

ШЫҒЫС № 113
ИСХ. №
«11» шілде 2022 ж./г.

Қазақстан Республикасының
Энергетика министрі
Б.Ақшолақовқа

Құрметті Болат Оралұлы!

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 3 қаңтардағы №406 «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қоғамдық кеңестердің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу» туралы Заңына сәйкес Қоғамдық кеңестердің ұсынымдары Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген шешімдерді қабылдайтын және уәжді жауаптар беретін мемлекеттік органдардың, квазимемлекеттік сектор субъектілерінің қарауы үшін міндетті болып табылады.

Бүгінгі таңда, Атырау облысы Қоғамдық кеңесінің көтеріп отырған өзекті мәселесі-өңірде жұмыс жасап отырған ірі мұнай өндіру компанияларының активтері және осы компаниялардан Атырау өңіріне бөлінетін қаржы мәселесі болып отыр .

Облыстық Қоғамдық кеңес мүшелері 2022 жылдың 30 маусымы күні «NCOC» компаниясының 2021 жылға тұрақты даму есебін» тыңдауына қатысты. Кеңес мүшелері «NCOC» компаниясынан Атырау облысының қажеттілігіне бөлінетін қаржының, жалпы қаржыдан 80-90 % деңгейінде болуын Ұсынады.

Осы Ұсыныстың себебі хатқа тіркелген қосымшада көрсетіліп, нақты деректермен түсіндіріліп отыр. Бұл мәселе оңынан шешілген кезде экологиясы ауыр жағдайдағы Атырау облысының көптеген көкейтесті әлеуметтік мәселелері тез арада шешілуіне мүмкіндік болар еді.

Кеңес мүшелері Сізден, осы Ұсынымызды қолдауыңызды және қаржының өңірімізде қалдырылуына ықпал жасауыңызды сұрайды.

Жалғанды: Ұсыныс мемлекеттік және орыс тілінде-4 парақта.

Кеңес төрағасы **М.Ізбасов**

4).Сонымен қатар, «NCOC» компаниясының «Оңтүстік-Батыс Қашаған» және «Қаламқас-Теңіз» барлау кен алаңдарына инвестиция салынғанымен экономикалық жағынан тиімсіз болғандықтан, Үкіметке кері қайтарылып отыр. Ал, «Ақтоты» мен «Қайран» барлау кен алаңдары биыл жыл аяғына дейін қаралып, тиімділігі жөнінде шешім алынатындығынан, бүгінгі таңда тек қана «Қашаған» кен орнынан мұнай өндірілуде екендігінен Кеңес мүшелері хабардар.

Біз қазір жоғары деңгейде келесі 3 жылға облыстар арасында әлеуметтік-инфрақұрылымдық жобаларды (СИП) тарату мәселесі қызу талқылану үстінде екенін білеміз. ӨБК бойынша оператордың жыл сайын 5 млн доллар бөлу жөніндегі міндеттемелеріне қарамастан, компания өтемақы көмегі ретінде өз еркімен 50 млн доллар бөледі. Бірақ қандай да бір себептермен, осы соманың тең жартысы көп жылдар бойы көршілес Маңғыстау облысына бөлініп келеді.

Кеңес мүшелері облыстарға қаражат бөлу пропорциясын былайша қайта қарауды ұсынамыз: Атырау облысына - 40 млн доллар, Маңғыстау облысына-10 млн доллар. Бұл әділ шешім болады. Себебі, компания қызметінің барлық зиянды ауыртпашылығының 99% - ын Атырау облысының тұрғындары сезініп келеді.

Компанияның "демеушілік және қайырымдылық" бағдарламасы бойынша да осы теңгерімді Атырау өңірі тұрғындарының проблемалық мәселелерін шешу жағына басымдық бере отырып қайта қарауды сұраймыз.

Белсенді қоғам өкілдерінің, атап айтқанда облыстық және қалалық Қоғамдық Кеңестердің облыс әкімдігі мен компания арасындағы ӘИЖ (СИП) жобалары бойынша шешімдерді талқылау мен қабылдауға үшінші тарап ретінде қатысуы маңызды деп санаймыз. Шешім қабылдау барысында экологиялық сипаттағы жобаларға, қолжетімді, сапалы денсаулық сақтау мен бұқаралық спортты дамыту жобаларына басымдық берілуі тиіс.

Облыстық Қоғамдық Кеңесі

АТЫРАУ ОБЛЫСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ КЕҢЕС КЕҢСЕ

11 шілде 2022 жыл

Министру Энергетики
Республики Казахстан
Б.Акшолакову

Уважаемый Болат Оралович!

Все активы компании "Норт Каспиан Оперейтинг Компани" расположены на территории Атырауской области. А точнее - 95 процентов из них.

Это: 1) Цепочка искусственных активных островов на шельфе Каспийского моря A, D, EPC 2,3,4; Неактивные острова- DC01,05, 10, Ақтоты, Қайран на месторождении "Кашаган" расположенные в акватории северного Каспия в 80 км от города Атырау.

2) Система подводных сообщающих трубопроводов от морских объектов до ЖД станции "Карабатан" (населенный пункт Ескене)

3) Гигантский газоперерабатывающий завод "Болашак" (всего 30 км от города Атырау). Только за прошлый 2021 год по данным ОО «Энерджи монитор» НКОК сжег больше 130 млн. кубов газа как на факелах, так и для своих собственных нужд. Научно доказано, что при сжигании одного кубометра метана сжигается 2 кубометра кислорода. С начала деятельности, за 5 лет работы, было сожжено 1,3 млрд. кубометров кислорода. Это гигантская цифра, которая будет расти, также, как и увеличивающиеся экологические риски для жителей области.

С увеличением сжега технологических газов, уменьшается содержание кислорода в атмосферном воздухе. Дефицит кислорода ниже 18 % опасен для здоровья человека и порождает паталогические болезни. Недаром Атырауская область лидирует по заболеваниям органов дыхания и крови. Все это имеет следственные причины.

По данным РГП "Казгидромет" годовая роза ветров преобладает в сторону областного центра от объектов компании - и с моря и с суши. Это 20% юго-восточный, 15% восточный ветер. Загрязненные массы переносятся воздушными потоками и аккумулируются в почве, воде и в организме людей, живущих в Махамбетском, Макатском, Жылыойском районе и в г. Атырау. Высокосернистая нефть очень токсична. Ожидается еще два этапа расширения проекта, что, безусловно, повысит нагрузку на здоровье местного населения.

4). Кроме того, государству возвращаются разведочные месторождения «Юго-Западный Кашаган» и «Каламкас-Тенгиз» компании «НСОС» как экономически неэффективные. Члены Совета осведомлены о том, что разведочные

месторождения «Актоты» и «Кайран» будут рассмотрены до конца этого года и будет принято решение об их эффективности, и что сегодня только месторождение «Кашаган» ведет добычу нефти.

Мы знаем, что сейчас в высоких кабинетах жарко обсуждается вопрос по распределению СИП-ов между областями на следующие 3 года. Не смотря на обязательства оператора по СРП по выделению 5 млн долларов ежегодно, компания добровольно выделяет 50 млн долларов в качестве компенсационной помощи. Но по неизвестной причине, много лет подряд половина из этой суммы уходит в соседнюю Мангистаускую область.

Мы, члены Общественного Совета предлагаем пересмотреть пропорцию выделения средств областям следующим образом: 40 млн долларов на Атыраускую область, 10 млн долларов на Мангистаускую область. Это будет справедливым решением. Поскольку 99 % негативного воздействия от деятельности компании испытывает население Атырауской области. По программе компании «Спонсорство и благотворительность» (СиБ) так же просим пересмотреть данный баланс в пользу решения вопросов Атырауского региона.

Считаем немаловажным участие активной общественности, в частности, областного и городского Общественных Советов, как третьей стороны в обсуждении и принятии решений между областным акиматом и компанией по СИП проектам. Приоритеты должны отдаваться проектам экологического характера, доступного, качественного здравоохранения и развитию массового спорта.

Общественный Совет Атырауской области **11 июль 2022 год**

АТЫРАУ ОБЛЫСЫНЫҢ ҚОҒАМДЫҚ КЕҢЕСІ КЕНСЕ